

4.8. Oświata i zasoby intelektualne młodego pokolenia

Coraz częściej świat obiegają nowe historie młodych Polaków, którzy przodują na światowych uniwersytetach, w najbardziej prestiżowych instytucjach jak NASA czy CERN, rozwijają najnowsze technologie w zakresie sztucznej inteligencji. **Pozycja naszego kraju w rankingu uczestników testu kompetencji PISA2 pokazuje, że wśród należących do Unii Europejskiej krajów OECD jesteśmy na drugim po Estonii miejscu, jeśli chodzi o najmniejszy udział osób posiadających najniższy poziom umiejętności matematycznych oraz na pierwszym (razem z Estonią i Holandią) miejscu pod względem udziału tzw. „asów matematycznych”, czyli osób posiadających wybitne zdolności w tej dziedzinie.** W pierwszym z tych kryteriów przewaga Polski jest szczególnie widoczna w porównaniu z dużymi krajami UE, takimi jak Niemcy, Francja, Hiszpania czy Włochy. Nie ma najmniejszych wątpliwości, że innowacyjność, chęć do ciężkiej pracy, determinacja i predyspozycje intelektualne to cechy młodych Polaków. Niestety, wiele talentów przepadało w przeszłości przez nierówność szans i panowanie modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego, który zakładał skupianie się na największych aglomeracjach. Wciąż możliwość odbycia stażu zagranicznego, kontakty z ludźmi z odpowiednim kapitałem w polu władzy czy zdolność rodziców do opłacenia korepetycji determinowały sukces młodych, utalentowanych ludzi. **Dlatego głównym zadaniem w dziedzinie oświaty jest odpowiednie zadbanie o zasoby intelektualne młodego pokolenia i takie przemodelowanie systemu edukacji, które pozwoli wylapywać talenty i je rozwijać tak, aby zdolni Polacy, niezależnie od swojego pochodzenia i poziomu zamożności, mogli budować siłę polskiej gospodarki.**

System oświaty – aspekty systemowe

Stopniowo ograniczając biurokrację szkolną i reformując tzw. siatkę godzin, tworzymy przestrzeń dla efektywnych relacji nauczyciel–uczeń. **W konsekwencji doprowadzi to w ciągu kolejnych 2 – 4 lat do maksymalnej redukcji patologicznego zjawiska korepetycji, na które rodzice każdego roku wydają dziesiątki milionów złotych.** Efektywna i przyjazna dla ucznia edukacja będzie się odbywać w nowoczesnych warunkach infrastrukturalnych pod kierunkiem nauczycieli z autorytetem.

Sposób zorganizowania pracy szkoły musi prowadzić do odciążenia rodziców. Uczeń musi być w szkole otoczony kompleksową opieką, ponieważ tylko w ten sposób szkoła będzie realizować, pomocniczą wobec rodziców, funkcję wychowawczą.

Edukacja i szkolnictwo wyższe powinny kształcić w duchu wartości właściwych naszej cywilizacji i z poszanowaniem dla Ojczyzny, jej historii i bohaterów z przeszłości. Zastępujemy dominującą dawniej pedagogikę wstydu pedagogiką dumy. Dzięki temu kształcone w nowo-czesnych warunkach i w nowoczesny sposób dzieci i młodzież zapewnią dobrą przyszłość Rzeczypospolitej Polskiej i narodowi polskiemu.

W ciągu dwóch lat nowej kadencji zmienimy siatkę godzin i sposób pracy nauczycieli, aby dzięki wzmocnieniu ich autorytetu oraz **warunków infrastrukturalnych szkoły, nastawieni byli na wyszukiwanie i odkrywanie talentów wśród dzieci i młodzieży.**

Doprowadzimy do tego, że infrastruktura ogromnej części szkół, także zawodowych oraz wyższych, osiągnie najwyższy poziom w Europie i stanowić będzie doskonałe miejsce pracy nauczycieli, w tym nauczycieli zawodu, a przez to stanie się miejscem efektywnego kształcenia polskich dzieci i polskiej młodzieży. **Absolwenci szkół oraz uczelni polskich,**

rozwijający naturalne i odkryte talenty, będą wykształceni w zawodach przyszłości i od razu zatrudniani na polskim rynku, oferującym bardzo dobrze płatną pracę.

Edukacja jest procesem wymagającym zaangażowania w wielu aspektach, nieograniczającym się wyłącznie do wiedzy przekazywanej podczas zajęć lekcyjnych. **Zapewnimy zdecydowanie więcej obszarów aktywności uczniów w szkole poza godzinami lekcyjnymi.** Będą to oczywiście zajęcia fakultatywne, pozwalające rozwijać się młodym ludziom w sferach ich zainteresowań. Doprowadzimy do zwiększenia dostępności nauczyciela dla ucznia w szkole, zarówno podczas cotygodniowych dyżurów, jak i w ramach zajęć dodatkowych, wspomagających oraz rozwijających zainteresowania i talenty uczniów. Zapewnienie uczniom dodatkowej przestrzeni zaangażowania w szkole będzie także niewątpliwie wsparciem i odciążeniem dla rodziców. **Elementem tego procesu będzie m.in. wprowadzenie programu odrabiania prac domowych w klasach I–III wyłącznie na zajęciach pozalekcyjnych.** Dodatkowe zajęcia w szkołach będą naszą odpowiedzią na rozwijającą się wciąż patologię korepetycji. Zlikwidujemy ten problem. Uczniowie otrzymają możliwość uzupełniania braków w swojej wiedzy podczas szkolnych zajęć pozalekcyjnych. Dodatkowo każdy osiemnastolatek będzie mógł odbyć w szkole bezpłatny kurs na prawo jazdy.

Polska jest jednym z państw dominujących w obszarze cyfryzacji sfery usług publicznych. Nasza młodzież ma bardzo duży potencjał w naukach ścisłych, zwłaszcza w informatyce i programowaniu. **Chcemy wzmacniać kompetencje młodych ludzi w tym obszarze, ale jednocześnie uczyć ich mądrego obcowania ze światem wirtualnym.** Każdy czwartoklasista otrzyma laptop na własność. Będzie to istotne odciążenie budżetów domowych, ale także kontrolowany proces wyposażania młodych ludzi w kompetencje cyfrowe.

Nauczyciel powinien mieć możliwie najwięcej czasu na bezpośrednią pracę z uczniami. **Z tego powodu nadal będziemy dążyć do odbiurokratyzowania pracy nauczyciela.** Zamierzamy kontynuować wielkie inwestycje w infrastrukturę oświatową, dzięki czemu stworzymy lepsze warunki pracy nauczycieli w szkole. Połączymy to z odbudową autorytetu nauczyciela, przede wszystkim dzięki zwiększeniu wynagrodzeń i zapewnieniu większej ochrony prawnej nauczycieli. Przywrócimy także emerytury nauczycielskie.

System oświaty – celowane programy

Dofinansujemy posiłki w szkole dla każdego, by komfort pobytu dziecka w szkole uległ znaczącej poprawie. Dzieci, które spędzają w szkole wiele godzin, muszą mieć możliwość i miejsce spożycia ciepłego i zdrowego posiłku. Jest to rozwinięcie trwających już działań, **m.in. programu „Posilek w domu i szkole”.**

Wprowadzimy bon szkolny „Poznaj Polskę” dla wszystkich uczniów. Już ok. 1 mln dzieci i młodzieży dzięki środkom rządowym odwiedziło muzea, miejsca pamięci, zabytki oraz miejsca związane z polską nauką, kulturą i tradycją, budując w ten sposób poczucie dumy z przynależności do narodu polskiego i bycia częścią Europy, wolnego świata. Sfinalizujemy 1 i 2-dniowe wycieczki edukacyjne dla każdej klasy i każdego ucznia w Polsce. To oznacza, że prawie 5 mln uczniów odwiedzi najważniejsze miejsca w naszym kraju. Program zostanie rozszerzony także na przedszkola. Zwiększone zostaną również środki na program „Poznaj Polskę – kraj rodzinny”, przeznaczony dla Polaków z zagranicy, zwłaszcza ze wschodu Europy.

Dokończymy akcję „Chrońmy dzieci, wspierajmy rodziców”, mającą na celu transparentność zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez organizacje pozarządowe w szkołach, z całkowitym zakazem seksualizacji dzieci i młodzieży. Będziemy wspierać rodziców w realizacji ich prawa do wychowania dzieci i młodzieży zgodnie z własnym światopoglądem.

Wprowadzimy specjalny program edukacji pozaszkolnej, wyrównujący szanse dzieci i młodzieży z mniejszych ośrodków – Rządowy Program Wsparcia Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Będzie to systemowe i stałe wsparcie statutowej działalności OSP z całego kraju, polegające na sfinansowaniu ze środków rządowych regularnych zbiórek i zajęć z zakresu bezpieczeństwa i rekreacji dzieci i młodzieży z młodzieżowych drużyn pożarniczych, połączonych z elementami edukacji z zakresu historii lokalnej i zakończonych bezpłatnym, letnim obozem strażackim. Na jeszcze większą skalę rozwiniemy program rządowego wsparcia dla budowy, modernizacji i unowocześnienia oraz wyposażenia szkół specjalnych w Polsce. Zły stan infrastruktury szkół specjalnych jest bowiem podstawowym powodem decyzji rodziców o posłaniu dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego do szkoły ogólnodostępnej, a nie do szkoły specjalnej, gdzie uczy kadra wyposażona w odpowiednie kompetencje.

Edukacja praktyczna i pragmatyczna

Wielkim sukcesem było utworzenie Laboratoriów Przyszłości dla uczniów wszystkich szkół podstawowych. **Czas teraz na nowoczesne pracownie techniczne, informatyczne i branżowe we wszystkich szkołach zawodowych i ogólnokształcących.** Zbudujemy Branżowe Centra Umiejętności, czyli nowoczesne ośrodki edukacji zawodowej, które utworzone zostaną na bazie 120 szkół zawodowych w całym kraju, we współpracy z wyższymi szkołami zawodowymi oraz poszczególnymi branżami właściwymi i wyjątkowo ważnymi dla danych obszarów kraju.

Zmienimy warunki rekrutacji na studia zawodowe, aby uwzględniały one w większym stopniu wyniki egzaminów zawodowych. Będziemy nadać i wzmacniać wyższe szkoły zawodowe w byłych miastach wojewódzkich – po wprowadzeniu akademii nauk stosowanych w miejsce państwowych wyższych szkół zawodowych i akademii w historycznych centrach, takich jak Płock, Zamość czy Piotrków, czas na jeszcze bardziej zaawansowane inwestycje w infrastrukturę i kadre w tych uczelniach. Absolwenci szkół ponadpodstawowych na większą jeszcze skalę powinni być wykształceni **w tzw. zawodach przyszłości, gwarantujących im dobrą i dobrze płatną pracę.** W ten sposób także zapewnimy wykwalifikowanych pracowników przedsiębiorcom rozwijającym polski rynek pracy.

Uruchomimy program „Nauka dla przetwórstwa rolno-spożywczego”. Da on nam szansę na połączenie nauki i biznesu, czyli rozbudowany i doinwestowany program, nakierowany na ściśle powiązanie nauki z obszaru dziedzin i dyscyplin zawodowych, w tym zwłaszcza rolniczych, z przedsiębiorstwami, szczególnie z obszaru przetwórstwa rolno-spożywczego,

eksportującymi polskie produkty za granicę. Program obejmie badania i doktoraty wdrożeniowe, praktyki dla studentów, szkolenia dla pracowników.

Rozwiniemy także program rozwoju zawodów przyszłości. Uczynimy to we współpracy MEiN z Siecią Badawczą Łukasiewicz, z Orlenem i Narodowym Centrum Badań Jądrowych w celu uruchomienia i rozwinięcia nowych kierunków studiów strategicznych z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego państwa, w tym zwłaszcza kierunku energetyki jądrowej. Zapotrzebowanie na zawody przyszłości będzie szczegółowo diagnozowane i na tej podstawie uruchamiane będą właściwe kierunki kształcenia zawodowego i studiów w poszczególnych regionach Polski. [...]